

پرنسپه — ۴۴ نيسان ۱۳۴۰

برنجی سنه — نومرو ۱۳

اداره خانه : باب
عالی جاده سنده
وقت مطبعه سنه
متصل گوشه
باشنده نومرو «۱»
صاحب و مدیری
محمد مسیح

ملی مجموعه

آبونه شرائطی ،
سنه لکی ۲۵۰ ،
آلغی آیلغی ۱۲۵
فوق العاده نسخهلر
ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰
غروشدور .

مجموعه من هیئتتجه
طبعی تنسیب ایدلمه یز
آمار اعاده ایدلمز .

— اوده بیه کونده بر هیقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، فنی ، رسمی مجموعه در —

صنعت مصاحبه‌ری

رمضانہ بریلی غصہ صیندر

بیلم ، نەدن ؛ رمضان دینلجہ دائما چوققلنمی خاطر لارم ؛
قدرتلی تورک دھاسنک ، صانکە مرمردن ایشلەش ظریف
بر تئالی اولان الہی منارلەر ، بو مقدس آیدە کوکدن قطرہ
قطرہ دامالان نور دانلری ایچندە متحسر کوکالر نہ بو یولی
بر ہیجان ویریر . . . بن ، غالباً ، بونارین وشولوند منارلرک
وورغونیم . . . مؤذنلرک ہریش وقت سارلہ دوغری بوکەلن
صمدانی موسیقیرلی ، شمدی بزی دھا باشقہ بر بلاغلە صارار
وداھا درین بر اسرارلہ احاطلہ ایدەر . . . فقط ، اسکی رمضانلرلہ
شمیکیلر آراسندە نہ بو یوک بر فرق وار ؟ . . . ہرنہ قادار ،
کونک قندیلری دھا پارلاق وداھا جانی ایسەدە ، دونک لوش
وتیزلرک ضایلرندە نە آکلایلماز بر سر صاقلی . . . چوققازمزدە ،
بو یوک بر ذوقلہ قارشیلایغیمز رمضانک داوول ومایلرندە ایچلی
خلق ادبیاتلرک جوشغون و صمیمی الہاملرنی نہ مقنن بر
تحسسلہ دیکلرک ؛ حتی بوکون بیلہ . . . ہلہ رمضان داوولجیسنک
بزہ دھا ایلمک کجہ ویردیکي تبشیر آزمی مؤثردر ؟ .

رمضان کادی دایاندی

جاملر نورە بویاندی

ایکی کوزوم یک افندی

مزدەلم . . . سنی آگدی . . .

دان ، دانا - دانا دان ، دان . . . دان دانا - دانا دان ، دان . . .
ہر محلەدە ، چوققلر ، بکچی بابانک بشینہ طساقیلہرق
داوولک مطرد ضربلریلہ بوتون شہری باشند باشە دولاشیرلر . .
اسساساً اسکی عثمانی جانندە رمضانک داووللر ، قندیللر
وطوبلرلہ استقبال ایدلہمی بر عتقہ شکلنہ کیرمە مشیمیدر ؟ . .
تماماً مسیقک بر ماہیت آلان بو ایک آقشالرندە بکچیلرمن ،
داھا جانی وداھا مہیب کورونمزلرمی ؟ . . آئندە مشمع قنادیلہ
قاییکیزک اونوندە دیکیلن آبانی صاویقل بکچی ، صوابانی طاشہ
ووریرکن محلہنک الک کورولتوجی یازماز چوجنی بیلہ سکوتدن
برہیکل اولدینی آندە ، ماینجی نک حزن و مہزسی ایشیتیلیر ؛

بسلہ بلہ چیقمد بولہ

سلام ویردم صاغہ صولہ

آ . . . نیم دولتی بیکم

وقت شریفلر خیر اولہ . . .

دان ، دانا - دانا دان ، دان . . . دان دانا - دانا دان ، دان . . .

(رموز الادب)ک کوچوک پارچہ لرندن برندە ، بر (مصاحبہ) سندە
سزانی بک ، ینہ بویلہ بر رمضان کیجہمی شہزادہ باشنی
دولاشدینمی و دیکر بعض اکلجہ برلرسہ کیروب چیققدن
صوکرہ « قرہ کوز » ، اوغرا دینمی سوبلہ نصکرہ باقک نہ بیور :
— [ادبیات مجتہدە قرہ کوزک فکرنہیم . قرہ کوز
دیسہ ک : بر آدم ہم عرب ، ہم تورک ، ہم عجم اولاماز ؛
دنیادہ باشقہ برملک صرفلہ یازار او قور قوم بو قدر . . . بیلم ،
نہ جواب ویریرز . دنیانک بوتون السنہ کالی بر آرایہ کلسہ بر
تورکدە تورکجہ کلہ کلہ حاصل ایتدیکي تأثیری وجودہ کتیرہ من .
بلکہ بز تورکلرہ سوزک ، عرب ولاتین ملنلری درجہ سندنہ
تأثیری اولماماسی عربی ایلہ فارسینک کثرت استعمالدن نشأت
ایدیور .

آصل شکایتدە بو کثرت ویاسوہ استعمالہ عائددر .
بوقسہ جہانک الک بو یوک مدینتدن برینک الک عالی ادبیاتندن
برنجیلرینک لسانی و کندی دیلمیزک بیان بیانی اولان عربی
ایلہ فارسیدن کیم استغنا ایدہ بیلیر ؟ اولہ دوشینیورمک اساساً
فکرلر ، نظرلر ، ممکن اولدینی قدرہ تورکجہ معطوف اولمیدر .
بو مقصدہ جالیشمالی [موضوعی تعمیقہ مساعد اولیان شو
مھیفہ لردە فضلہ سوبلہ مکدن احتراز ایدہ رک شوسوزلری قارلریمہ
نقل ایتدک نصکرہ دیہہ جکمک :

بعض صنعتکارلر وارددر ، متعدد اثرلری بولنور ؛ بعض
اثرلدە موجوددرک صاحبلی بردن چوق اولور . ملی ادبیات ،
بویلہ صاحبی چوق بر اثردر . چونکہ او ، او قدر معظمدرکہ
ہم ابدای زمانک لطفہ متوقف ؛ ہمدە برایی انسانک مولودی
اولمایہ غیر مساعددر . بالفرض اونی تماماً ویالکیز « کنج قلملر »
ابدای عداہتک بو یوک بر انحصار اولمازمی ؛ قدر شناس اولایلمک
ایچون او اولفون دورہی احضار ایدنلریدہ خاطرہ حرمتزدن
سیلمہ ملی بزہ ایشتہ سزانی بک الک قیمتدار اثری ، صاحبی چوق
اولان وقیمتی ہر اثرک فوقندە بولان بو « ملی ادبیات » در .

حسن علی

۲۲ نیسان ۱۳۴۰

اورال - آلتای لسانلرنک قراچی ضمنده یکی نمبرلر

اورال - آلتای لسان عالمه سنک اورال و آلتای شعبه سی آراسنده کی قرابت هنوز قطعی صورته حل و اثبات ایدلمش دکدر . اورال شعبه سته منسوب فین - اوغور لسانلرنک و قنبه براساس لساندن آرمش اولدقلری آرتق عمومیتله قبول اولمش برکیتیدر. آلتای شعبه سته منسوب تورک - تاتار، مونقول، مانچو - طوغوز لسانلری انچون عین درجه ده سربستی ایله اداره کلام ایدمیز. آلتای شعبه سنک اورال شعبه سته قرداش اولوب اولمادیغی یعنی بر اورال - آلتای اساس لسانک بولتوب بولمادیغی قبول ایسه هنوز بر ایمان مسئله سیدر . ژاپونچنک اورال - آلتای لسانلرنه منسوب اولوب اولمادیغی کیتی ایسه نظریه حانی کجه مشیدر. آنور وایلرله خواجهلق ایدن سومیر، آقادر قومنک اورال - آلتای اولوب اولمادیغی کجه قبول برکیتیدر. سومیرجه ده کی دینکبر = ناکری کله سی ایله ، مقایسه سی شهلی دیگر بر قاچ کله سومیرلرله اورال - آلتایلر آراسنده کی تاریخی مناسبتک مثلا قومشولک موجودیتی قبوله آنجق حق ویره بیلیر .

اورال - آلتای لسانلری ایلیک دفع اولوق اوزده علمی بر صورتده تدقیق ایدن ذات فلیپ یوهان فون اشتالبرغ اسملی بر اشوج ضابطی اولمشدر ، اشتالبرغ بولتوا محاربه سنده روسلره استیر دوشمش بر آرزکره سربست بر اقیلاقلر فین - اوغور و تورک -

ایدی ... صرف «لریک» ماهیته اولان بر طاقم حسی عشق شعرلرنک ایسه شغاهی طرزده افاده ایدلمی جهته متعاقب دورلر اثناسنده اونوتولوب کیتمش اولماسی قوتله محتملدنر ... بالخاصه صولک زمانلرده ادبیاتمز ، بو جوق اصلی و درین منبعه دوغری آقاییه باشلادی ...

ایشته ، رمضانک ورودیه قلیبرمزده کیزلنن دو یغورلرک اهتراز ائمه سنه بر سببده ، بو اولابیلیر ! .. باقلم بو درونی حمله لره مخصوصی نه لردن عبارت اولاق ... «زهد و تقوی» نک الک بوسکه کتحسسلرنی طاشان بو الهی گجه لر ، بته نرم ایچین ، هان صاحب لرله قادار دوام ایدن کز شیلرله تیارولر ، خیالخانه لر و جالغیلی قهوه لرک ولوله لر ایچنده اولدقچه لادی بر ماهیت اکتساب ایتزمی ؟ هیچ شه بوق که «رمضان» اجتماعی حیاتلرک شعر و موسیقی آیدر ...

اورمغانه رضا

آرتیق بوتون شهر سرخوشیدر ، جوجقلر ، کولهر ، باغبر بر ... قادیلر ، قفسلره اوشوشور ... هرکس بویوک بر علاقه اله اوز آنا دینک ابتدائی فقط ، سه ویلی هیجانلردن مست اولور .. لسان و نظم اعتباریه اولدقچه بوزق و قصورلی اولان بو منظومه لرده الهی بر «ایرزم» واردر ؛ ایشله نه مش خلق ادبیاتلرک کوزلک واصلاتی مصرعلرده - تماماً - یاشامورسه بونده قباحتنک بو بویوکنک ، عرب و عجم حرثی حسابنه ذکالری هدر ایدن فاسیکاریمزه عائد اولدیغی اونو نمایم .. اسلامیتدن اولسکی دورلرده صرف دینی ، وادها صوکر ابدیی بر قیمت کوزمه تیلرک «قوبوز» لرک مرافقتیه نرم اولوان خلق شعر و مانیرلر بو کونه قادار بوسکه طبعده قالان دیوان و مدرسه ادبیاتندن دایما اوزاق قالمش و تکامل ایدمه مشدر .. لاکین ، ماضینک قارنقلردن بزه دوغری اوزانان و خلقت بدیی ذوقلری یاشانان بومانیر ، نه قادار جانه یاقین ...

اسکیدن بکچی قاییه کله جکی آقشام ، بوتون او خلقی بر تلاشدر آلیر ، هرکس سفره دن ایرکن قالفه رق بکچی بابانک مانیرلری ایشتمک ایستیر ... بر طرفدن ده قهوه و یغاره لرک الک نفیسلری ایچیلیر .. جوجقلر ، «قره کوز» ، کیتلک ایچین داهالوقندن اول آتله لردن اذن ایستیرلر .. اختیارلر ایپکلی شام خرقه لری کیه لرک قهوه لرده اوروجک کفی جقارمایه کیدرلردی . رمضانک اون بشندن صوکر ابدیی به بخشش و یرمک عادت حکمنه کیردیک ایچین مانیرلر ، بخشش ایسته مدن مقدم ، رمضانک تعریفی خصوصنده کوزمل برکیزک . یایماي اونو نمازلر :

بو آیه سلطان آی دیزلر

قاجاق ایله بالدن یزلر ،

ازلدن عادت ایدلمش

بکچی به بخشش و یرلر ...

دان دانا - دانا دان ، دان ... دان دانا - دانا دان ، دان ...

اوزون عصرلردنیری «قوبوز» لری آللرنده ، خلقت بدیی هیجانلری نرم ایدن (اوزان) لر ، بویوک بیه شو صمیمی مانیرلرک مصرعلرنده یاشامایورلری ... شه سزدرکه اسکی تورک همنه لر قوتله افاده ایتدیک ایچین حالا اولردن ملنکد اولورز ... عرب و عجم منویتنک بوزوجی تاثیر تورکک یالکیز بو «بئوره سنک» قطعه لری تبدیل ایدمه مشدر ...

مبدای مجهول بر زماندنیری تورک لرک ملی دستالرنی نرم ایدن قوبوزجیلر ؛ اوردوده ، اوباده و ظفر دملرنک مسعود آقشاملرنده کونک الک جانلی و قایغی یاشانه جق نشیده لر سوبه لر